

Inschrijvingsformulier

Digitaal opsturen naar info@thuisindestad.be
U krijgt een ontvangstmelding

Waarvoor dient dit formulier?

Met dit formulier dingt u mee naar de *Thuis in de Stad*-prijs 2012, U kunt per stad één, twee of drie projecten indienen. Gebruik voor ieder ingediend stadsproject een nieuw formulier.

Aan wie bezorgt u dit formulier?

Verstuur dit formulier voor 10 september 2012 om 17.00 uur online naar info@thuisindestad.be

Waar vindt u meer informatie?

U vindt meer informatie op onze website thuisindestad.be.

Gegevens van de stad die het project indient

1 Vul hieronder de naam in van de stad die het project indient en het bankrekeningnummer

Vlaamse Gemeenschapscommissie – Brussel

Gegevens van de contactpersoon van het project

2 Vul hieronder de gegevens in van de contactpersoon van het project.

voornaam en achternaam Pieter Van Camp

functie

straat en nummer Emile Jacqmainlaan 135

postnummer en gemeente 1000 Brussel

telefoon 02/563 03 00

faxnummer 02/563 04 49

e-mailadres pieter.vancamp@vgc.be

Gegevens van het project

3 Vul hieronder de gegevens in van het project.

naam 1000 kinderen leren fietsen

startdatum dag maand jaar

einddatum dag maand jaar

naam van de partners VGC-jeugd Dienst, VGC-entiteit Gemeenschapscentra, Stichting Vlaamse Schoolsport, Brusselse Scholen, vzw Buurtsport Brussel, Klein Kasteeltje, ...

naam van de coördinator Hilde Van Cauwenberghe (sportdienst)

budget 14.800 Euro

4 Geef hieronder een korte beschrijving van het project.

Het project moet al gerealiseerd zijn of moet zo ver gevorderd zijn dat het op zijn waarde en effectiviteit beoordeeld kan worden. Het mag op 10 september 2012 niet meer dan twee jaar geleden gerealiseerd zijn.

Binnen het kader van zijn voorbije fietscampagne werkte de sportdienst van de VGC in samenwerking met de jeugddienst een apart luik uit om kinderen in Brussel te leren fietsen, om hen en hun ouders te tonen dat fietsen in de stad èn mogelijk èn prettig is. Dit fietsproject kreeg de titel "1000 kinderen leren fietsen" mee, die meteen ook de kernambitie van het project verrat. Een eerste doelstelling die ruim werd gehaald. De kinderen werden bereikt via scholen, jeugdverenigingen en de eigen VGC speelpleinwerking.

De campagne werd gelanceerd tijdens de sporthappening Stadskriebels op 6 mei 2012 in het hartje van Brussel. De fiets kreeg er een speciale plaats met fietsinitiaties, een fietsbehendigheidsparcours, een bakfiets-workshop door de Fietsersbond enz... Bij wijze van feestelijke kick off werd een kinderfiets verloot onder de kinderen die deelnamen aan de fietsinitiatie. De winnaar werd aldus de symbolische eerste van de 1.000 beoogde deelnemers aan de campagne.

Van half mei tot half juni werden op vier verschillende plaatsen in Brussel fietsinitiaties georganiseerd waar de diverse Brusselse scholen (1e en 2e graad) naar toe konden komen: het Dudenpark in Vorst: van 14 mei t.e.m. 18 mei 2012, Tour & Taxis in Brussel: van 28 mei t.e.m. 31 mei, het Woluwepark in Sint-Lambrechts-Woluwe: 4 juni t.e.m. 8 juni, het Boudewijnstadion in Laken: 11 juni t.e.m. 15 juni.

De VGC-sport en jeugddienst zorgden voor de fietsen en de begeleiding (leerkrachten op de fiets en vrijwilligers). In totaal werden met dit initiatief 700 kinderen uit 15 verschillende scholen bereikt.

In de vakantie werden gelijkaardige fietsinitiaties op locatie aangeboden aan de kinderen die deelnamen aan de speelpleinwerking en sportkampen van de VGC. Ook tijdens stadsfestival Plazey en op de Brusselse halte van de Zomersportpromotietoer van Bloso stond de sportdienst van de VGC in voor fietsinitiaties. Hier namen meer dan 300 kinderen aan deel..

De feitelijke campagne "1000 kinderen leren fietsen" werd afgesloten tijdens de Autoloze Zondag waar aan een symbolische 1000ste deelnemer eveneens een fiets werd uitgereikt. Maar de bestendiging en verduurzaming van de fietswerking van de VGC gaat onverminderd door. Zo organiseren we in november 2012 opleidingen voor fietsmeesters ten einde aan de nu gewekte interesse bij de scholen en gemeenschapscentra tegemoet te kunnen komen.

5. Beschrijf de rol van de stad in de realisatie van het ingediende project?

De stad en zeker en vast Brussel wordt vaak gezien als een natuurlijke vijand van de fiets. Met dit project wilden we kinderen en hun ouders tonen dat fietsen in de stad ook buitengewoon plezierig en efficiënt kan zijn. Aan de ene kant draagt een project als dit bij tot een grotere en actievere bewustwording rond mobiliteit en milieu, maar aan de andere kant blijkt kinderen leren fietsen ook waardevol voor de sociale cohesie en leefbaarheid binnen een bepaalde stadsbuurt. Net als andere fietsers leren kinderen op de fiets hun onmiddellijke stedelijke omgeving beter kennen en appreciëren. Je ervaart een gevoel van vrijheid en je maakt je de stad eigen. Goed en prettig kunnen fietsen in de stad leert je de verscheidenheid van de stad sneller zien, en helpt je ervan te houden.

Er is ook meer ruimte voor interactie met andere weggebruikers en bewoners, want met de fiets bepaal je zelf waar en hoe lang je ergens blijft staan.. Fietsen en zeker fietsen voor je plezier, moedigt kinderen sneller aan tot het leggen van contact met anderen.

Uiteraard was ook de basisnotie van meer lichaamsbeweging in de stad een belangrijk uitgangspunt voor de VGC. De stedelijke bevolking (en vooral ook de jonge stedelijke bevolking) aan het bewegen krijgen is een belangrijke drijfveer voor de sportdienst van de VGC. Meer bewegen draagt bij tot de individuele gezondheid en tot een betere beleving van de stad waar men woont (of werkt).

Door de keuze van de vier locaties voor de scholenwerking (het Dudenpark in Vorst, het Woluwepark, het Koning Boudewijnstadion en het gebouw en terrein van Tour & Taxis) werden de kinderen en bij uitbreiding hun families ook in aanraking gebracht met waardevolle plaatsen in hun buurt die ze niet altijd bleken te kennen. De toegankelijkheid van de stad werd voor een deel van zijn bewoners werd een stukje groter gemaakt. Daarnaast werden er ook leermomenten voorzien op stadsfestivals als Plazey, happenings als Autoloze Zondag en sporthappenings in de openbare ruimte als Stadskriebels en de Zomersportpromotietoer.

Dit project was uiteraard mogelijk dankzij steun vanuit het beleid, maar kan op zijn beurt andere beleidsniveaus aanspreken en aanzetten om zelf ook meer fietsgericht te denken en te handelen. De respons die het project kreeg, geeft alleszins aan dat het maatschappelijk draagvlak voor een actiever fietsbeleid in de stad er zeker is.

6 Kruis hieronder de hoofdaspecten aan waarop het project betrekking heeft.

- de huisvesting in de stad
- de stedelijke ruimte
- X de mobiliteit in de stad
- X het leefmilieu in de stad
- de plaatselijke economie

- X de sociale cohesie in de stad
- de cultuurbeleving in de stad
- het democratisch besturen van de stad
- X andere, namelijk: sportieve, beweging

7 Geef kort de karakteristieken weer, indien het project zich uitdrukkelijk richt tot een bepaalde buurt of doelgroep.

De fietswerking van de VGC propageert de fiets in het algemeen, en de voorbije fietscampagne wil tevens de aanzet zijn en een solide fundering leggen voor een duurzame werking rond de plaats van de fiets in de stad. "1000 kinderen leren fietsen" legde de nadruk op kinderen omdat we ervan overtuigd zijn dat hoe sneller je het plezier en gemak van fietsen in de stad leert kennen, hoe trouwer je aan de fiets blijft om je weg in de stad te zoeken en te vinden. En vaak bereikten we ook kinderen wiens ouders allerminst met de fiets vertrouwd zijn. Via een dergelijke kennismaking met de fiets binnen het kader van de school of jeugdwerking krijgt de fiets op deze manier naar de ouders en familie toe een "officiële" goedkeuring mee, als een vervoersmiddel dat inderdaad veilig en gezond kan zijn. Het enthousiasme van kinderen voor de fiets krijgt zo een "officieel" ruggesteuntje toe naar ouders die soms hun twijfels hebben omdat ze zelf de fiets niet kennen.

8 Wat zijn de beoogde effecten van het project?

Kinderen en hun familie vertrouwd maken met de mogelijkheden van de fiets als een effectief vervoersmiddel voor in de stad. Hen tonen dat er ook in de stad Brussel volop plaatsen zijn waar het prettig en handig fietsen is, dat je met de fiets je buurt veel beter leert kennen en dat je je met de fiets heel prettig en heel vlot kan verplaatsen.

De begeleidende leraren motiveren om ook na deze VGC-fietsinitiaties met hun klas op de fiets te springen. Iedere leraar die een sessie bijwoonde kreeg van de VGC een zogenaamde fietseducatieve tas mee met daarin een uitgebreide didactische map met daarin oefeningen, tips en aanbevelingen voor wanneer ze er zelf met hun klas op uittrekken. Ook voor de kinderen zelf die deelnemen aan de aansluitende lessen of fietsmomenten bevatte de tas fietslampjes, fluoestjies en fluohoezen voor rugzakjes en zadels hesjes. De bedoeling hiervan was om d leerkrachten te motiveren zelf regelmatig een fietsmoment in te lassen.

Het project dient tevens als een eerste bouwsteen voor een duurzame lange termijnwerking rond een actief fietsaanbod voor kinderen en jongeren. De VGC zal hier uiteraard zijn rol in blijven spelen, maar gaat hiervoor tevens een partnerschap aan met andere actoren als de Fietserbond, Stichting Vlaamse Schoolsport en Buurtsport vzw, die hun enthousiasme voor de fietswerking van de VGC op deze manier bekrachtigen.

Op een algemener niveau wilden we met dit project een bijdrage leveren tot de groeiende erkenning voor de belangrijke rol die de fiets kan opnemen in de stedelijke mobiliteit.

En er was natuurlijk ook hier een belangrijke plaats weggelegd voor een basisambitie van de VGC-sportdienst. Zoveel mogelijk Brusselaars op een gezonde manier aan het bewegen krijgen. En fietsen, of het nu recreatief of functioneel is, blijkt nu eenmaal een van de meest gezonde manieren om het lichaam in beweging te zetten. Zeker voor een stedelijke bevolking (en ook de jongste stedelijke bevolking) zijn extra aanzetten en gelegenheden om meer te bewegen bijzonder welkom.

9 In welke mate zijn de beoogde effecten van het project gerealiseerd?

De eerste letterlijk doelstelling was 1000 kinderen leren fietsen. Die doelstelling werd gehaald, in zoverre dat ruim meer dan 1000 kinderen een goed begeleidde en aangename introductie tot de fiets hebben gekregen, dat ze vertrouwen hebben gekregen in de mogelijkheid ook om in de stad te fietsen. Gezien het voor sommige kinderen een allereerste introductie met de fiets betrof, kwam het er voor hen soms op aan een eerste angst te overwinnen, en hen zin te geven om effectief te leren fietsen. Bijvoorbeeld door deel te nemen aan fietscursussen van VGC-jeugdcentrum Aximax. Aan de kinderen die al wel wat konden fietsen, hebben we tips en raad kunnen geven om hun plaats in het stadsverkeer op te nemen.

De bestending en verduurzaming van de VGC-fietswerking zal dit komende seizoen verder worden uitgebouwd in samenspraak met de reeds eerder genoemde partners. We willen als VGC-sportdienst ook mee het openbare debat rond de plaats van de fiets in de stad mee aansturen en levendig houden. We merken aan de belangstelling voor een ander uniek fietsproject als De Binnenband, een fietstraject ter gelegenheid van Autoloze Zondag dat de 22 gemeenschapscentra van de VGC met elkaar verbindt (met een heuse fietserskaart erboven op), dat de fietswerking van de VGC intussen naam (en goede) faam heeft gekregen. Die aandacht en waardering helpt ons om de fiets verder op de stedelijke kaart te zetten.

10 Op welke manier werden diverse beleidsdomeinen in het project geïntegreerd?

Al binnen de VGC is dit project er gekomen dankzij een intense samenwerking tussen de beleidsdomeinen cultuur (de gemeenschapscentra), jeugd (de speelpleinen) en sport (het opzetten en organiseren van de fietsevenen en andere leermomenten (stadsfestivals)). Deze laatste twee diensten, jeugd en sport, hebben het project getrokken. Even cruciaal was de samenwerking met de algemene directie onderwijs en vorming, net als met de vele scholen zelf en de Stichting Vlaamse Schoolsport (fietsbegeleiding en extra materiaal). Ook met organisaties uit de sociale sector en de gehandicapensport zal in de nabije toekomst intensief worden samengewerkt.

Zo voorzag de VGC-sportdienst om te beginnen alvast in een fietsaanbod voor kinderen en jongeren op de eigen G-sportdag MOVE-it! op 6 september 2012. Naar het voorbeeld van de succesvolle samenwerking met de Fietsersbond voor de voorbije campagne (opleiding, informatie), wil de VGC ook met andere fietsersverenigingen een stadsgerichte samenwerking opzetten.

11 In welke mate is het project innoverend en draagt het bij tot stedelijkheid?

Er werd in Brussel nog niet op dezelfde schaal specifiek naar kinderen toe rond de fiets gewerkt. Terwijl kinderen leren fietsen ons een goede basisaanvulling leek te leveren voor andere bestaande campagnes in het teken van fietsen naar school of fietsen naar het werk. Ook het opzetten van vier specifieke fietslocaties waar scholen of jeugdwerkingen zich konden aanmelden, was nieuw voor Brussel.

Kinderen leren al fietsend de verscheidenheid van een stadsbuurt veel beter kennen en appreciëren. Er is ook meer ruimte voor interactie met andere bewoners. Dankzij de vrijheid die de fiets je geeft, bepaal je zelf waar en hoe lang je stil staat. Kinderen die fietsen leggen sneller contact dan wanneer in de auto of het openbaar vervoer. Met de fiets worden buurt en stad voor hen vertrouwd en toegankelijker. De leefbaarheid en cohesie van een stadsbuurt vaart wel bij ontspannen kinderen op straat die hun buurt leren ontdekken en kennen, en dat fijne gevoel bij hun beurt later nog een stuk zullen meedragen.

Door de sterk locatiegericht aanpak leerden wel wat deelnemers en bij uitbreiding ook hun families nieuwe leuke stadsplekken kennen. De beleving van de stad wordt er weer net iets aangenamer door.

Op een algemener niveau draagt de fiets centraal plaatsen sowieso bij tot een leefbaardere stad (betere en duurzame mobiliteit, minder vervuiling, invulling en benutting van de openbare ruimte enz...).

12 Beschrijf waarom en op welke wijze dit project inspirerend kan zijn voor andere projecten?

De opgedane organisatorische ervaring zal ons in staat stellen om een duurzaam aanbod rond de fiets uit te werken en om eventueel hulp of advies te bieden aan nieuwe dergelijke fietsprojecten in andere steden. De grote respons op de huidige campagne sterkt potentiële partners in hun overtuiging met ons in zee te gaan voor de uitbouw van een duurzame fietswerking.

Een campagne van een half jaar organiseren en onderhouden ten bate van de fiets zal onszelf helpen bij de realisatie van nieuwe toekomstige campagnes rond andere basissporten. De beleidsdomeinoverstijgende transversale aanpak van de fietscampagne bleek zeer inspirerend voor de betrokken diensten en heeft ons overtuigd van de grote dynamiek van een dergelijke transversale benadering.

13 Op welke wijze werd de bevolking betrokken bij de voorbereiding en de realisatie van het project?

Vanuit onze nauwe contacten met scholen, bijvoorbeeld met de leerkrachten LO, en vanuit de jeugdwerking wisten we dat in Brussel veel kinderen niet of nauwelijks kunnen fietsen. En dat er van thuis uit weinig impulsen daartoe gegeven worden, vaak vanuit een onbekendheid met de fiets. Terwijl de behoefte en de zin bij de kinderen vaak wel degelijk aanwezig zijn.

14 Wie waren de betrokken partners en wat was hun rol en aandeel in het project?

Geef aan of het om een horizontaal (publiek – publiek; publiek – privé) of verticaal (federale, regionale, lokale overheden) partnerschap gaat.

Meestal betrof het horizontale partnerschappen. Naast de transversale samenwerking tussen verschillende diensten van de VGC (sport, jeugd, cultuur – entiteit gemeenschapscentra, onderwijs en vorming) werd er op overheidsniveau samengewerkt met de milieudienst van het Brussels Gewest, die hun constructieve medewerking hebben verleend aan de locatieprojecten in de parken van Vorst en Woluwe.

Er werd samengewerkt met de Fietsersbond voor de opleidingen en het ontsluiten van informatie, met de Stichting Vlaamse Schoolsport voor de rekrutering van lesgevers en het gebruik van een fietsparcours, met vzw Buurtsport Brussel voor het inzetten van sportanimatoren in opleiding en met het opvangcentrum Klein Kasteeltje voor het bereiken van hun bewoners als kandidaat deelnemers, maar evenzeer als kandidaat begeleiders.

Voorts werd er samengewerkt met een groot aantal scholen, met gemeenschapscentra (o.a. met Ten Weyngaert in Vorst en De Platoon in Koekelberg) en gemeentelijke overheden.

15 Hoe werd het project bekendgemaakt?

Via de eigen VGC-website, via persberichten en via een gerichte communicatie naar scholen en jeugdwerkingen toe.

16 Vermeld hieronder eventuele andere elementen die uw kandidatuur kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld een onafhankelijke evaluatie van het project.

Er kwamen veel positieve reacties op de initiatieven van deze fietscampagne en veel vragen naar een voortzetting van dit project. Terwijl de campagne gefocust was op kinderen, blijkt er nu ook veel interesse van volwassenen- en senioren groepen om ook voor hen dergelijke initiatieven op het getouw te zetten. De meewerkende partners zijn laaiend enthousiast en nieuwe partners, zoals ondermeer Pro Velo hebben zich al aangediend om in de toekomst hieraan mee te willen werken.

17 Omschrijf hieronder waarvoor u de geldprijs eventueel zult gebruiken.

We zouden de geldprijs gebruiken voor het aanschaffen van nog meer fietsen en te investeren in opleiding van fietsmeesters.

Door fietsen ter beschikking te stellen, kon ieder kind deelnemen aan de campagne. Later willen we ook volwassen leren (beter) fietsen zodat fietsen gezinsbreed gezien wordt als een aangename sportieve bezigheid en een vlot verplaatsingsmiddel.

Gezien een goede begeleiding van cruciaal belang is, moet nog heel veel geïnvesteerd worden in het opleiden van goede fietsinstructeurs en begeleiders. De organisatie van voldoende vormingen en het inschakelen van voldoende kwaliteitsvolle begeleiders in toekomstige initiatieven vergt tevens de nodige financiële middelen.
